



*Országos komplex hon- és népismereti vetélkedő
2013/2014*

3. forduló

*Damjanich János Általános Iskola
Isaszeg*

MEGOLDÁS

1. Kezdjük a harmadik fordulót az 1900-as évek népi írók-költők képviselőiről szóló játékos feladattal! A felsorolt adatokat helyezd el a táblázat megfelelő rovataiban attól függően, hogy kire vonatkoznak! /43 p/

műcímek: Bölcsődal (életregény), A tanítvány (regény), Különc (dráma), Bál (regény), Viharsarok (regény), Julianus barát (regény), A semmi közelít (versek), Árvalányok (regény), Visegrádi esték (regény), Vidéki történet (színmű), Ozorai példa (színmű), Rókatánc (elbeszélés), Lélekindulás (elbeszélés), Tanya (novella), Tündöklő Jeromos (színmű), A vadkan (dráma), Három boltoskisasszony (regény), Zöld ág (regény)

Jelentősebb elismerések: József Attila-díj, Kossuth-díj, Baumgarten-díj, Magyar Örökség díj, Corvin-koszorú

Életrajzi adatok: édesanyja Lokota Anna, 9 éves korában pisztollyal ellőtte a bal hüvelykujját, A nyugatosok közül elsőként Füst Milán figyelt fel a fiatal költő verseire, Barátja volt Németh László, A Bolond Istók című satirikus lap szerkesztője volt, fogadott lányának a neve Littkey Erzsébet

Feleségek neve: Csősz Matild, Supka Gizella Magdolna, dr. Kozmutza Flóra, Bokor Ágota, Holics Eugénia, Szegedi Boris, Simonyi Mária

<i>NÉV</i>	<i>MŰCÍMEK</i>	<i>JELLENTŐSEBB ELISMÉRÉSE K</i>	<i>ÉLETRAJZI ADATOK</i>	<i>FELESÉGE NEVE</i>
<i>Illyés Gyula</i>	<i>Különc (dráma) A semmi közelít (versek) Ozorai példa (színmű)</i>	<i>József Attila- díj Baumgarten-díj Kossuth-díj</i>	<i>A nyugatosok közül elsőként Füst Milán figyelt fel a fiatal költő verseire</i>	<i>dr. Kozmutza Flóra</i>
<i>Féja Géza</i>	<i>Bölcsődal (életregény) Viharsarok (regény) Visegrádi esték (regény)</i>	<i>József Attila- díj</i>	<i>Édesanyja Lokota Anna</i>	<i>Supka Gizella Magdolna</i>
<i>Kodolányi János</i>	<i>Julianus barát (regény) Vidéki történet (színmű) Rókatánc (elbeszélés)</i>	<i>Baumgarten-díj Kossuth-díj Magyar Örökség díj</i>	<i>Barátja volt Németh László</i>	<i>Csőszi Matild</i>
<i>Móricz Zsigmond</i>	<i>Bál (regény) Árvalányok (regény) A vadkan (dráma)</i>		<i>Fogadott lányának a neve Littkey Erzsébet</i>	<i>Holics Eugénia Simonyi Mária</i>
<i>Tamási Áron</i>	<i>Lélekindulás (elbeszélés) Tündöklő Jeromos (színmű) Zöld ág (regény)</i>	<i>Baumgarten-díj Corvin-koszorú Kossuth-díj</i>	<i>Kilenc éves korában pisztollyal ellőtte a bal hüvelykujját.</i>	<i>Bokor Ágota</i>
<i>Nagy Lajos</i>	<i>A tanítvány (regény) Tanya (novella) Három boltoskisasszony (regény)</i>	<i>Baumgarten-díj Kossuth-díj</i>	<i>A Bolond Istók című satirikus lap szerkesztője volt</i>	<i>Szegedi Boris</i>

2. . Szépségverseny

Minden kérdésben találkoztok a „szép” szóval.

Válaszolatok röviden az alábbi kérdésekre!

Mi is egy szép megoldást várunk tőletek! /14 p/

a) *Hogyan kezdődik Vörösmarty Mihály **Szép** Ilonka című költeménye?*

„A vadász ül, hosszú méla lesben

Vár felajzott nyílra gyors vadat...”

b) ***Szép** munkatársa is volt a Nyugatnak. Ki ő?*

Szép Ernő

c) *Kinek az álneve volt **Szép**lakj Ernest?*

Bajza József

d) *Kinek az álneve volt **Szép**pataki Róza?*

Déryné (Déry Istvánné, szül: Schenbach Róza)

e) *Ki írta a **Szép** Lenka című balladát?*

Kölcsey Ferenc

f) *Melyik nagy magyar költő folyóiratának volt **Szép**irodalmi Figyelő a címe?*

Arany János

g) *Kik voltak a harmincas években kiadott **Szép** Szó című szépirodalmi és kritikai folyóirat első szerkesztői?*

Ignotus Pál, József Attila

h) *Ki **Szép**halom nagy halottja, és ki írt rá emlékezve verset **Szép**halom címmel?*

Kazinczy Ferenc, vers-Petőfi Sándor

i) Ki írt regényt *A szép juhászné* címmel?

Csathó Kálmán

j) Mit jelentett régen az a magyar szó, hogy *szépeleg*?

udvarol

k) Melyik közmondással lehet „bebizonyítani”, hogy csak *szép* húst érdemes füstölni?

„szépre száll a füst”

l) Hová merült el *szép* szemed világa? – kérdezi a Csongor és Tünde költője Laurától. Melyik versében?

A merengőhöz című versében.

m) Melyik versében írja Petőfi Sándor, hogy *szép* csillag a honszeretet?

A hazáról

n) Írj egy olyan mondatot, amelyben a *szép* nem bókként, hanem bántóan hat!

Pf: Szép kis alak vagy te!

3. Igen vagy nem?

Az itt következő kérdések mindegyikére lehet határozott igennel vagy nemmel felelni. Teljes értékű megfejtésnek azonban csak az fogadható el, amelynél a válasz helyes, sőt meg is tudja indokolni, miért igen vagy nem a felelet! /28 p/

a) Járhatott-e Vörösmarty Mihály a Vörösmarty cukrászdában, pontosabban abban a pesti cukrászdában, amelyet Kugler Henrik alapított, majd Gerbeaud vett át, s ma is működik?

Nem, mert Kugler Henrik csak a költő halála után két évvel, 1857-ben nyitotta meg cukrászdáját a ma Vörösmartyról elnevezett téren.

b) *Benyithatott-e Petőfi Sándor a Budai vár híres cukrászdájába, a Ruszwurmba.*

Igen, mert a Ruszwurm 1827-ben nyílt.

c) *Világíthatott-e az ifjú Petőfi házaspár pesti lakásában petróleumlámpával?*

Nem, mert Petőfi életében a petróleumot még nem ismerték.

d) *Adhatott-e fel levelet valamelyik pesti vagy budai postahivatalban Bessenyei György.*

Igen, mert Budán 1762-ben, Pesten 1787-ben nyílt meg az első postahivatal.

e) *Utazhatott-e Arany János Sikkón a Budai várba?*

Igen, mert a sikkó 1868 és 1870 között épült, Arany János pedig 1882-ig élt.

f) *Olvashatta-e Kisfaludy Sándor a Pesti Hírlap című napilapot?*

Nem, 1844-ben, amikor Kisfaludy Sándor meghalt, az 1841-ben alapított Pesti Hírlap ugyan már megjelent, napilap azonban csak 1848-ban lett.

g) *Láthatott-e villanyórát az 1817-től 1868-ig élt Tompa Mihály?*

Igen, az első pesti villanyórát 1857-ben szerelték fel Lechner órásmeister Váci utcai boltja fölé.

h) *Móra Ferencről köztudott, hogy a szegedi múzeum igazgatója volt. Részt vehetett-e nézőként a Szegedi Szabadtéri Játékok valamelyikén?*

Igen, Móra Ferenc 1934-ig élt, a Szegedi Szabadtéri Játékok 1931-ben kezdődtek.

i) *Igénybe vehette-e Jókainé Laborfalvi Róza nyilvános telefont?*

Igen, mert 1886-ig élt, és az első nyilvános telefont 1881-ben szerelték fel.

j) *Vizsgálhatták-e Kazinczy Ferenc szemét szemtükörrel?*

Nem, Kazinczy Ferenc (1759-1831) halálaakor a szemtükört felfedező Helmholtz (1821-1894) még gyerek volt.

k) *Megérte-e Pest szerelmese, Krúdy Gyula, hogy a budai Clark Ádám téren felállították fővárosunk egyik egyszerű, de nevezetes szobrát a Nulla kilométerkövet?*

Igen, a követ 1932-ben állították fel, Krúdy pedig 1933-ig élt.

l) *Megérte-e Móricz Zsigmond a jobb oldali közlekedés bevezetését Budapesten?*

Igen, Móricz 1942-ig élt, a jobb oldali közlekedést pedig 1941-ben vezették be a fővárosban.

m) *Állt-e már a Vig Színház, amikor a pesti Király Színházban a János vitéz ősbemutatójára készültek?*

Igen, a pesti Vigszínház 1896-ban épült fel, az ősbemutató 1904-ben zajlott le az 1903-ban megnyílt Király Színházban.

n) *Történt-e valami nevezetes esemény kéreken 100 évvel az után, hogy Katona József megírta a Bánk bánt?*

Igen, kitört az első világháború.

4. Időutazás

*Képzeljétek el, hogy egy időutazó géppel ellátogathatok a XV. századba, Mátyás királyunk udvarába. Lehetőségetek lesz beszélgetni a királlyal és udvari költőjével, Janus Pannoniusszal. A két személlyel való találkozást két külön elbeszélésben örökítsétek meg!
/20 p/*

a) *A királlyal való beszélgetésekről írjatok egy elbeszélést prózában! Meséljétek el Mátyásnak, hogy ti most demokratikus jogállamban éltek és magyarázzátok el neki, milyen is az a demokrácia! Az elbeszélésetek Mátyás-korabeli stílusú legyen, mely tartalmazzon humoros elemeket!*

b) *Janus Pannoniust pedig dicsérjétek meg kiváló költészetéért, de meséljétek neki két később született költőnkéről: Arany Jánosról és Petőfi Sándorról! Ezt az elbeszélést csak verses formában készíthetitek el. Hangneme ünnepélyes, magasztos legyen!*

A verselés kritériumai:

- adjatok címet a verseteknek
- minimum 8 versszak legyen, de 20 versszaknál ne legyen több
- egy versszak 4 soros legyen (soronként a szótagszám tetszőleges lehet)
- a versszakok rímképlete: keresztrím legyen
- tartalmazzon legalább egy költői eszközt: hasonlatot, megszemélyesítést vagy metaforát

a) elbeszélés pl: Konok Kunok csapatának munkája!

Mátyás király és a demokrácia

Kedves Barátaim, kik e sorokat kezetekbe veszitek, bizonnyal tudjátok mennyire foglalkoztatta elmémet az időutazás gondolata, minek megvalósítására egy időgépet is feltalálék.

Mit mondják, a próba út nem egészen úgy sikeredék midőn azt elképzelém (még óriási szerencse, hogy egyáltalán visszatérék a nagy kalandról.).

Történ ugyanis, hogy egyenesen Mátyás király tróntermében landolék (pedig csak pár röpké évre indulék)

Midőn magamhoz térék első ijedelmemből imigyen szólott hozzám a király: (ki szintúgy ledöbbsent, mint jómagam)

- *Ki vagy Te fura szerzet, és hogy merészeled megzavarni elmékedésemet? Mondanom se kell, hang alig hagyta el számat mikor megszólalék,*
- *Felséges Királyom életem-halálom kezébe ajánlom (vagy, hogy is mondják?) Én a jövőendő idő utazója vagyok, a Te országod alattvalója.*

Mondanom sem kell milyen kínokat álltam ki mire megmagyaráztam az időutazást a királynak. Rövid idő teltevel napirendre tért a dolog fölött és barátságosan érdeklőde országa helyzete felől a jövőendő időkhöz. Hamarost a politikára terelődött társalgásunk.

- Aztán arról mesélj, utazó melyik leszármazottam uralkodik most országomban?

- Felséges királyom, félek csalódás kell, okozzak neked, de nagyot fordult a világ kereké néhány száz év múltával. Nincs már országodnak királya.

- Beszélj értelmesen, vagy káróba húzatlak! Mi az, hogy nincs király? Hát ki irányítja akkor a népet?

- Demokráciában élünk királyom.

- Mi a manó az a demokrácia? Csak nem új nevet adtak az országnak?

- Félre érted királyom, a demokrácia nem új név, hanem új államforma.

- Így már érthetőbb. Folytasd!

- A demokrácia lényege, hogy a közösség minden választójoggal rendelkező tagja részt vehet a közügyek irányításában.

- Választójog? Az meg mi fán terem?

- Választójoga van mindenkinek, aki nagykorú és az ország állampolgára.

- Még a fehérszemélyeknek is?

- Úgy bizony királyom. Csak az nem választhat, aki bűnt követett el.

- Ezt helyeslem, jó döntésnek tűnik.

_ Visszatérve a demokráciára királyom, vannak azért nekünk is vezetőink. Ők az országgyűlés, a tagjait a nép választja ki. Ők hozzák a döntéseket, de különösen fontos kérdésekben megkérdezik a népet, ez a népszavazás. A döntéseket a többség szava szerint hozzák az alapszabály szerint, amit Alkotmánynak hívunk.

- A nép mondja meg legyenek-e hadjáratok?

- Hát, mostanság békében megférünk a szomszédainkkal, de jól látod a helyzetet uram.

- *Úgy látom, egészen jól boldogultok nélkülem is a jövőendő korokban. (Ezt kissé búsan mondta Mátyás)*

Igyekeztem megnyugtatni, hogy azért még sokat gondolunk rá a jövőendő időkben. Sokat emlegetjük, mesék szólnak róla, amikben úgy emlegetik Mátyás az igazságos.

Úgy láttam ez igazán megnyerte tetszését.

B) vers pl: **Garabonciások, csapatának munkája!**

A mandulafa költőjéhez

*Ó, nagy hírnű költő, nemes mester
Szép szavú elégiák költője,
Kit a művészet múzsája kedvel,
És dicső honunkban állt bölcsője.*

*Csezmice falu volt a szülő helyed,
Innen repített messze a sorsod,
Gyermekeként még János volt a neved,
Hírneved ma már Janusként hordod.*

*A tudásvágy korán felbuzgott agyadban
Mikor Nagyváradra vezette a lépted,
Mint fácska a vizet, úgy szívta magadba,
A tudás babérját két kézzel tépted.*

*Szívedben lángolt a magyar haza
S bár elcsábított Itália fénye
Lelkédben otthonod hívott haza
Valóra vált benned Vitéz János reménye.*

*Hívott Visegrád, és a királyi szóra
Olaszthon büszke fénye jött veled,
Mátyás király álmát váltottad valóra,
Magyar költők közt első a helyed.*

*A magyar Parnasszus dicsőséggel néz rád,
Mellted állnak, kik utadat követték,
Arany és Petőfi mesterként tekint rád,
S mind, kik nyelvünk zengő muzsikává tették,*

Zengjen dalodban a természet szépsége,
Hogy élni szép, és jó magyarnak lenni,
Hirdesd: az örömhöz tudás kell és béke,
Így lehet költőként halhatatlan lenni.

Pannónia érces hangú dalnokja,
Virágba borult ágú mandulafácskja,
Hírneved őrzi költőink csarnokja,
Emléked megőrzi Mátyás hazája.

5. Ugyanabban az évben...

A két esemény ugyanabban az évben zajlott! Melyik ez az évszám? /9 p/

- a) Amikor legnagyobb szimbolista költőnk született – Ekkor született a Nyugat zseniális szerkesztője: Osvát Ernő. **1877**
- b) Amikor Kölcsey Kálmán nagybátyja született – Ekkor volt országunkban az első magyar nyelvű színelőadás. **1790**
- c) Amikor a Balázsolás költője és költőtársa, az Anna örök szerzője született – Ekkor született színművészetünk nagyja, Csontos Gyula. **1883**
- d) Amikor megnyílt a Pilvax Kávéház – Ekkor volt a nagy pesti árvíz. **1838**
- e) Amikor a szabadságharc hősi halált halt költője született – Ekkor született egyik nagy drámaírónk, **1823**
- f) Amikor a Bicebóca regényalakjának megformálója született – Ekkor született a Csibét lányává fogadó nagy írónk, **1879**
- g) Amikor a Cimbalom becenévre hallgató rokozó költőnk meghalt – Ekkor született a Teáskanna című történet szerzője. **1805**
- h) Amikor Arany János a Toldi című művével pályadíjat nyert – Ekkor tartotta első beszédét Kossuth Lajos. **1847**

- i) *Amikor az Elveszett alkotmány írója elhunyt – Ekkor leplezték le Pesten Petőfi Sándor szobrát.* **1882**

6. Szerzők és idézetek

Melyik versből valók az alábbi idézetek és kik a szerzők? /20 p/

- | | <i>Melyik vers?</i> | <i>Ki a szerző?</i> |
|--|---------------------|---------------------|
| a) „Tudod, szívem mily kisgyerek
ne viszonzd a tagadásom;
ne vakítsd meg a lelkeimet,
néha engedd, hogy mennybe lásson.” | ----- | |
| <i>József Attila: Nem emel föl</i> | | |
| b) „Gyöngye a testem: óvja félelem!
De én a párom mosolyogva várom,
mert énvelem a hűség van jelen
az üres úrben tántorgó világon.” | ----- | |
| <i>József Attila: Az Isten itt állt a hátam mögött</i> | | |
| c) „Ijessz meg engem, Istenem,
szükségem van a haragodra.
Bukj föl az árból hirtelen,
ne rántson el a semmi sodra.” | ----- | |
| <i>József Attila: Bukj föl az árból</i> | | |

d) „A kereszt felső
ága égre mutat,
nagy örömhírt tudat:
„itt van a te utad”

Weöres Sándor: Kereszt-ármkép

e) „Az apám még vidám legény volt,
Dalolt, hogyha keresztre nézett,

Én meg az apám fia voltam,

Ki unta a faragott képet

S dalolt, hogyha keresztre nézett. „

Ady Endre: Krisztus kereszt az erdőn

f) „Ó ha most mindent itthagynék,
mennék a csillag után,
mint rég a három királyok
betlehemi éjszakán!”

Babits Mihály: Csillag után

g) „Igen, igen, az Ó árnya is visszhangja
vagyunk mi
s bár nem ízlelgetjük a húsvéti bárány húsát
mindennapi kenyereinkben s vizünkben
dicséjük,
hogy vérünkől való s meghalt értünk
a keresztén.”

Kassák Lajos: Harangszó

h) „Tudom és érzem, hogy szeretsz:
Próbáid áldott oltó-kése bennem
Téged szolgál, mert míg szívembe metsz,
Új szépséget teremni sebez engem.”

Tóth Árpád: Isten oltó kése

i) „Én Istenem, legyek vidám,
ujjongjon újra puszta lelkem,
mint rég, mikor falum felett
az első forrásvízre leltem.”

Áprily Lajos: Imádkozom: legyek vidám

„Ne várj nagy dolgot életedbe,
Kis hópehelyek az örömök,
Szitáló, halk szírom-csodák,
Rajtuk át Isten szól: jövök.”

Reményik Sándor: Csendes csodák

7. Tíz jó tanács fiataloktól fiataloknak

Kölcsey Ferenc írt unokaöccsének intelmeket a Parainesisben, amelyben Kálmánt tanítja a viselkedés szabályaira az akkori kor elvárásainak megfelelően.

Ti milyen tanácsokat adnátok most kortársaitoknak, hogy hasznos tagjaivá váljanak a magyar társadalomnak? /10 p/

pl.: *Lázár Ervin csapatának munkája!*

Tíz tanács:

Bár még csak 14 éves vagyok, de iskolánkban az ilyen korú fiatalok a legidősebbek ezért talán tudok néhány tanácsot adni a fiatalabbaknak,

1. Mondjátok nemet a dohányzásra, alkohorra, kábítószerre!
2. Vigyázzatok egymás és magatok testi épségére!
3. Tiszteljétek és becsüljétek a szüleiteket, tanáraitokat és az időseket!
4. A divatot mértékkel kövessétek, öltözködésetek legyen szélsőségektől mentes!
5. Vigyázzatok környezetünk tisztaságára és rendjére!
6. Minden körülmények között kerüljétek az ízléstelen, csúnya kifejezéseket!
7. Legyetek kedvesek, udvariasak, segítőkészek embertársaitokkal!
8. Tettekkel mutassatok szeretetet hazátok iránt!
9. A bennetek lévő tehetséget fejlesszétek!
10. Segítsétek szüleiteket az otthoni tennivalókban!

8. Játék a szavakkal

A „beszél” szó szinonimáit keressük,

Pl. Hogyan beszél az asztalos? (l_ _ _ _ _ z)(leszögez)

A kétjegyű mássalhangzót két vonallal jelezzük! /11 p/

a) Hogyan beszél a favágó? (o_ _ _ _ g)-odavág

b) Hogyan beszél a betonkeverő? (s_ _ _ _ _ l)-sóderol

- c) Hogyan beszél a rendőr? (l_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ l)-lebilincsel
- d) Hogyan beszél a varrónő? (f_ _ _ _ _ _ _ t)-fejteget
- e) Hogyan beszél a matematikus? (b_ _ _ _ _ _ _ l)-beszámol
- f) Hogyan beszél a plébános? (p_ _ _ _ _ l)-papol
- g) Hogyan beszél a molnár? (l_ _ _ _ _ _ _ l)-ledarál
- h) Hogyan beszél a szakács? (r_ _ _ _ _ _ _ k)-rizzsázik
- i) Hogyan beszél a nagyothalló? (s_ _ _ _ _ _ _ l)-süketel
- j) Hogyan beszél a kőműves? (k_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ z)-köntörfalaz
- k) Hogyan beszél a kézimunkázó? (h_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ z)-hímez-hámoz

9. Gazdag magyar nyelv - „Szájaskodó szólások”

Fejezzétek ki a következő meghatározásokat a száj főnevet tartalmazó szólásokkal!

Pl. Tétlenül ácsorog. (Tátja a száját.) /10 p/

- a) Valamilyen titkot kikotyog.
Eljár a szája.
- b) Tele van fájó érzéssel.
Keserű a szája íze.
- c) Megmondja valakinek, mit mondjon.
Szájába adja a szót.
- d) Épp arról akart beszélni, amiről a másik.
Szájából vette ki a szót.
- e) Pletykál valakiről.

Szájára vesz.

f) *Bátran megmondja a véleményét.*

Kinyitja a száját.

g) *Bajba keveri magát.*

Megégeti a száját.

h) *Sírással küzd.*

Elgörbül a szája széle.

i) *Éretlen tacsókó.*

Tejfeles szájú.

j) *Amit érez, el is mondja.*

Ami a szíven, az a száján.

Természetesen minden helyes megoldást elfogadunk, hisz tájegységként több változata is lehet a szólásoknak,

10. Szállóigék, pl.: *Jurtalakók csapatának munkája!*

Kitől származnak az alábbi mondások? Írjátok le a szerzők nevét, majd a szállóigéket helyezzétek egy általatok kitalált párbeszédbe! /15 p/

Kitől származik?

a) *„A haza minden előtt.”*

Kölcsey

.....

Párbeszéd:

Két katona beszélget.

- *Hadba kell vonulnunk, Te elvállalod?*
- *Persze!*
- *De ugye tisztában vagy a kockázatokkal?*

- Igen, tudom, hogy az életem a tét.
- Veszélyezteted az életed a hazáért?
- Igen, hiszen számomra „a haza minden előtt” van.

Kitől származik?

6) „Az igazat mondd, ne csak a valódit!” József Attila
Párbeszéd:

- Kati te etted meg a mézeskalácsot?
- Nem, Peti ette meg.
- És te nem is ettél belőle?
- Mondtam, hogy Peti evett belőle.
- „Az igazat mondd ne csak a valódit!” Te is ettél belőle igaz?
- Igaz.

Kitől származik?

c) „Vétkesek közt cinkos, aki néma.” Babits Mihály

.....
Párbeszéd:

- Gyerekek! Tudjátok kilyopta el Zsófi és Niki pénzét?
 (Néma csend a teremben, pár gyerek összenéz.)
- Feri te voltál?
- ÖÖ... Nem tudom, tanárnő.
- Ez nem volt meggyőző válasz. Biztos, hogy nem tudsz semmit erről a dologról?
- Háát... nem...
- Gyerekek, tudjátok „Vétkesek közt cinkos, aki néma” Na, akkor tudsz valamit erről?
- Igen... Láttam, amikor Kriszti kivette a táskából, de nem akartam bajba keverni.
- Jó, hogy elmondtad, hisz akkor lehet olyat hibáztattunk volna, aki nem volt!
 Köszönöm.

11. Két szóalak, - egy jelentés

Melyik szó vagy szóalak jelentheti mindkettőt?

Pl. erődítmény – ácsorog (vár) /10 p/

- a) jóra való – testrész -derék
- b) bírósági ügyem – széle valaminek -perem
- c) bozontos fej – nagy edények - üstök
- d) szemle – szőlőlére -mustra
- e) belső szerv – belélegez -szív
- f) juh hangot ad – török tisztséget -béget
- g) épületelem – eszik--fal
- h) helyiség – hirtelen megjelenik -terem
- i) húskészítmény – nagyzott -fevágott
- j) hapsik – tintafoltok -pacák

12. Utolsó feladatként olvassátok el egy korunk béli isaszegi fiatal amatőr költő versét, mely a hazaszeretet kifejezésének egyik szép megnyilvánulása.

Magyarország

Picinyke ország a világ közepén,
A mindenségből nézve fel sem ismerném.
Ki fönről tekint alá, nem is tudhatja,
Mi történik alant, a magyar honba!

Én itt születtem, ez a hazám,
Magyarul beszélek, ehhez ragaszkodom.
S ha egyszer elszólitana innen az élet,
Nem tudnék hazámnak nevezni más földet.

Nem tudnám feledni országomat s családomat,
Bánat emésztene, ha elhagynám azokat.
Ki szólna hozzám anyanyelvemen,
S hogy tudnám elmondani, mi a szívemen?

Nem tudhatom pedig, mit hoz még életem,
Lehet, hogy mindezt még átélhetem.
Oly világot élünk, melyben minden lehet,
Amit nem gondolnál, az is megtörténhet.

*Mert elődeink sem gondolták,
Kik kényszerből az országot elhagyták,
Nem készültek ők sem a távoli létre,
Sorsuk mégis fordult idegen földre.*

*Ne adja az Isten, hogy velem is megessék,
Nem akarom elhagyni országom földjét!
Én itt születtem, ez a hazám,
S Magyarország földjéhez ragaszkodom.*

*Szántó Tünde
Isaszeg, 2011.*

pl.: *Garabonciások csapatának munkája*

Kérdések a nűhöz:

a., A vers 1. versszaká emlékeztet egy XX. századi magyar költő versére. Szerintetek kire gondolunk és mi a vers címe? /2 p.

költő: Radnóti Miklós verscím: Nem tudhatom

b., A vers utolsó versszaká emlékeztet egy reformkori költőnk versére. Ki lehet ő és mi a vers címe? /2 p/

költő: Vörösmarty Mihály verscím: Szózat

c., Írjatok le 5-10 gondolatot arról, hogy miért fontos számotokra a hazátok, miért érdemes Magyarországon élni, miért jó érzés magyarnak lenni! Gondolataitokat igényesen fogalmazzatok meg! /10 p/

Magyar vagyok, szeretek itt élni, szeretem a falumat, a barátaimat, a családomat. Magyarul tanított beszélni édesanyám, magyar nyelven olvastam a kedvenc történeteimet, magyarul énekelnek a kedvenc zenészeim. A falubeli emberek meleg szívűek, kedvesek hozzám, a hazai ételeket érzem a legfinomabbnak.

Az iskolában magyar népdalokat éneklünk, a zenekarunk is magyar népzeneét játszik, ha meghallom, egyből ritmusra mozdul a lábam. Szeretem a magyar táncokat, a verbunkost, csárdást. Büszke vagyok a falumra, az iskolámra, a Zsivajgó néptáncsoportra.

Szeretem a magyar focicsapatokat is, szeretném, ha egyszer igazán büszke lehetnék a kedvenc csapatomra.

Büszke vagyok a hazámra is, Magyarország a Kárpát-medence gyöngyszeme. Kiváló természeti adottsággal rendelkezik, kivételes természeti szépségeit megcsodálja, aki ide látogat. Gyönyörű erdők, hegyek, folyók tagolják, bárcsak többet tehetnék a

megőrzésükért, tisztán tartásukért. Csodálatos növény és állat világa, kuriózum a szürke marha, a rackajuh, és a kedvencen, a puli kutya.

Büszke vagyok arra is, hogy Európa egyik legrégebbi államában élek, ezer éve telepedtünk le itt, Európa szívében. Dicső történelmi múltunk, hőseink emléke páratlanná teszi nemzetünket.

Mi beszéljük a világ egyik legősibb, legszebb és legkifejezőbb nyelvét.

Számos magyar tudós alkotott maradandót, ami része az életünknek a mai napig. Büszke vagyok rá, hogy az elődeink mindig a békére törekedtek, nem a hódításra, és a vérükkel védték ezt a földet. Rengeteg kulturális kincsünk van, ami szintén lélekben gazdagít minden magyart, aki tisztában van ezeknek a jelentőségével.

Büszke vagyok arra, hogy magyarnak születtem. Itt szeretnék felnőni, egyetemre menni, karriert csinálni, családot alapítani. Úgy szeretném élni az életem, hogy a hazám is büszke lehessen rám.

